

Hétfői

FRISS UJSÁG

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Nic Filipescu (v. Arany J. u.) 3.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Joláthy B. Zoltán

Előfizetési árak
Romániában egy évre 260 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.

A
„Barna”
féle pörkölt kávénál
jobb nem létezik.

Világprobléma

lett a kisebbségek sorsa. A „Contemporary Review” című nagy tekintélyű folyóiratban — Dickinson, a világhírű angol tudós tollából szenzációs érdekességű nagyobb tanulmány jelent meg a napokban a nemzeti kisebbségek problémájáról. A világháború után — írja Dickinson, — mellőzték a népszavazást olyan területeken, ahol leginkább indokolt lett volna, úgy a mai Magyarországgal határos részekben. Ennek ellensúlyozásaképpen a nagyhatalmak az utódállamok kormányával olyan szerződéseket kötöttek, amelyek az idegen államtestbe került kisebbségek nemzeti sajátosságainak és nyelvénének megőrzését kívánták biztosítani. Azok az államok azonban, amelyek a kisebbségi szerződéseket aláírták, a legnagyobb mértékű bizalmatlansággal fogadták új állampolgáraikat, árulókként kezelték őket és jogaikért indított küzdelmüket irredentizmusnak bélyegezték. Az erdélyi templomokban detektívekkel ellenőriztették az egyházi szónoklatokat, új kerületi beosztással, célzatos népszámlálással játszották ki a kisebbségi szerződés közoktatási garanciáit. A magyar gyermekeknek idegen nyelven kellett vizsgáznia, hogy a felsőbb oktatás elöl elzárják őket. Földjeiket elkobozták és az uralkodó nemzet fiai között osztották ki, nemzeti sajátosságait és nyelvűk

ellen irtó háborút indítottak. Azt remélték, hogy az új nemzet el fogja felejteni nyelvét és nemzeti érzését, pedig a történelem azt tanítja, hogy a nemzeti érzést nem lehet kiirtani. Dickinson megállapítja, hogy a népszövetségi tanács

sohasem vizsgálta meg alaposan a kisebbségi problémát, pedig a népszövetség kötelessége volna a szerződés betartásának ellenőrzése. Amíg ez be nem következik, a seb nem gyógyul be és a fertőzés egyre akutabbá válik...

Az adósirámok csak megnövekedtek a hét folyamán.

Az adminisztrátor ur nevében: pénzt, vagy életet!

(Szatmár, szept. 28) Általános sóhaj szerte az országban, hogy a súlyos adóterheket nem bírják az adózók és sorban összeroskadsnak alatta. Az elmúlt héten ezek a jajsirámok még emelkedtek. Hiába való volt minden ülés, minden deputáció járás, — az adókat továbbra is csak ugyanolyan vasszigorral akarják kipréselni a polgárságból, mint a könynyitést emlegető ígéretek előtt. — Szatmáron ma már különösen sok ember van, aki utolsó értékű tárgyat is eladja, vagy zálogba teszi, hogy valahogyan kifizesse adóját és megmeneküljön a könyörtelen végrehajtástól. — Inkább nem eszünk, nem ruházkodunk és eladunk mindenünket, hogy eleget tethessünk a reánk erőszakolt túl magas adózási kötelezettségünknek — mondják a polgárok és sajnos a legtöbb esetben a valóságban ez így is van. — A hangulat, mely a polgárság körében kialakult, szinte érzékelhetően mutatja, hogy ezeknek az állapotoknak Szatmáron véget kell vetni. Egerszersmindkorra véget kell vetni annak az eljárásnak, mely minden szociális érzés híján, mintegy szadista kéjjel, a legkegyetlenebb ridegséggel képes existenciákat, családokat

tönkretenni, amely nem ismer irtalmat, nem ismer Istent. Véget kell vetni az olyan megadóztatási rendszernek, amely egyáltalán nem törődik az adóalanyok teherbíró képességével, hanem a kincstár legmerevebb érdekeit tartja csupán szem előtt és megelégedik arról, hogy ezzel nemcsak maga alatt vágja a fát, nemcsak kíméletlenül megtépázza az ország presztizsét, közszimpátiáját, de az ország reménységének zsenge hajtásait is tövestől szaggatja ki, tönkreteszi az adóalanyokat, amikor az ilyen elhibázott szellemmel kivetelt súlyos adókat akarja behajtani ott, ahol banik is hiányoznak a kenyérre. — Ennek a beteges adóbehajtásnak tulajdonítható, hogy a polgárság Szatmáron már önvédelmi rendszert óhajt megszervezni. Az adóban elárverezendő párnát, varrógépet, ágyat, gyalupadot, írógépet stb. stb. holmikat senki sem fogja megvenni, ha csak nem akad néhány elvetemedt strohmann, aki potom árért összevásárolja a felhajtott ingóságokat. Ez már mindenestre passzív rezisztencia, amely ha folytatódik, akkor óriási lesz a fejtelenség a szatmári kincstár kupolája alatt. Véget kell vetni ennek a

Vajjon

október 8-án,
a fővárosi
alkalmából kap-e

Sallay Manyi virágcsokrot a tanácsos urtól?...

rendszernek a legerélyesebb kézzel. És véget kell vetni annak a jutalmazási rendszernek, amely mindent feledtet és csak arra ösztökél, hogy a feljelentések, bírságolások nyomán minél több egyéni haszon jusson egyeseknek. — Mi már többször prezentáltuk a polgárság véres könnyeit az adminisztrátornak és megmutattuk ezeket a sebeket. A polgárság is interveniált már a kíméletlen adóbehajtás érdekében s úgy tudjuk — ígéretet kaptak is már. Jó szándékban nem volt hiány. De történni, — nem történt semmi. Az adóközegek pedig tovább járkák a várost, az adminisztrátor és mindig csak az adminisztrátor félelmetes nevében: pénzt, vagy életet!... Vajjon: nem volna-e célravezetőbb e helyett inkább hasonló vaseréllyel az elsikkasztott millárdokat behajtani azoktól a nagy tolvajoktól, akik miatt most szegény polgárság feje alól az utolsó párnát és szája elől az utolsó falat kenyeret is elakarkják húzni?...

— Tilos a házalás. Legközelebb törvényjavaslat kerül a törvényhozás elé a házaló kereskedés eltiltásáról, oly értelemben, hogy ezután tilos lesz kereskedelmi cékekkel és árukkal házalni úgy városokban, mint községekben. Cégek képviselői és üzlei csak kereskedőkkel köthetnek üzletet, de magánfelekkel nem. Ugyisint nem tarthatnak árukat raktáron, csak mintákat mutathatnak be.

„Exelsior”
Kávé és Tea behozatal
Carei Nagy piac sarok
A legfinomabb kávé és
Tea beszerzési forrása.

„ALBINA” Fest,
Tisztit, Mos.

Satmare, Str. Negru Voda (Báthory u.) 44.
FIÓK ÜZLET: Strada Stefan cel Mare (Kazinczi ucca) 12.
Szatmár és vidéke legelőnyösebb szaküzeme!...

A „Hétfői Friss Ujság”
hirdetési eredményesek.

650

lej, új finom
gyermakkocsi
Herrmannál

Kiváló angol női és férfi kabát szövetek JULIU WEISZ GYULA-hoz megértek.

Borbély József uri és egyenruha szabása **Satu-Mare**
Str. Mihai Viteazul (v. Rákóczy ucca) 27 sz. Püspöki áruház.
Kiváló angol gyapju szövetek állandó nagy raktára.

Amerikában már légi rendőr vigyáz és Szatmáron még füstöl, krákgog a kiscigány...

(Szatmár, szept. 23) Egy amerikai vicclapban láttuk nemrég a jövő közlekedési rendőr karrikaturáját a levegőben. Hatalmas város felett a repülőgépek és léghajók raja száll, a pék aeroplánon szállítja a zsemjét, a kéményseprő szárnyas keréken rohan, a dajka hidroplánon ül s úgy röpi maga előtt egy kis pótrepülőgépen a csecsemőt, s óval minden szárnyasítva van s a légi forgalom rettentő összevisszaságában ott röpköd a rendőr, aki ugyanolyan mozdulatokkal irányítja a forgalmat, mint lennt a földi uccakereszteződéseknél. Igen mulatságos és ötletes volt ez a kép, felsőhajtottam, hogy ugyan mikor is fogunk mi eljutni idáig, azután el is felejtettem az egészet. Ma kiderült, hogy már el is jutottunk idáig, sőt már túl is vagyunk az egész ügyön, amennyiben Amerikában már nem is repülőgépek számára állítottak fel légi rendőrséget, hanem, mint a hiteles hír mondja: Az amerikai szövetségi rádióbiztos egy ugynevezett automatikus légi rendőrt talált fel, amelyet az Egyesült Államok rádióleadóállomásain fog-nak felszerelni. A találmány a légűrben a rendet lesz hivatva fenntartani s látható jellel ad figyelmeztetést, ha egy rádióállomás eltér a hullámhossztól. Legfeljebb csak ötszáz ciklusvariációt enged meg a készü-

lék. Sejtlemem sincs róla, mi az a ciklus-variáció, noha ma ezt valószínűleg minden negyedik elemista tudja, mégis megborzadok, ha elgondolom, hogy ez az őröngös légi rendőr a gummitömjével „láthatólag” az orrára koppint a rádiókezelőnek, ha nagyobb hullámhosszt küld a világűrbe, mint szabadna. Beleszédül az ember abba a gondolathoz, hogy a gomolygó esőfelhőn át ott áll a gépkonstáblér fehér keztyűvel a kezén és épp úgy nyitja és csukja a légi utat, mint földi kollégái Londonban, Párisban és persze Szatmáron. Láthatatlan forgalmat láthatatlanul irányít egy láthatatlan rendőr. — Szörnyűség, hova jutottunk. Ha ez így megy tovább, — sóhajt-nak, gondolatnak, atomoknak, szellőnek külön rendőrei lesznek, akik kit-mit ulbaigazítanak, fuvalommá szelidítik az orkánt, feltartóztatják a ciklont, bekísérik a jégfelhőt a rendőrségre egy csodálatos prefektus elé, aki természetesen azonnal letartóztatja és fűtött fogdába zárja, hogy mentül hamarabb elolvadjon.

Csodálatos fejlődési lehetőségek ezek, csodálatos, megdöbbentő és megmagyarázhatatlan világ ez amiben élünk. Amerika már légi rendőrséggel vigyáz a rádió-hullámok útjára és Szatmáron még füstöl, krákgog a kiscigány... a Zsuzsi!

„A hazaárulás nálunk sohasem volt érdem” Megjárta az áruló burgenlandi tartományfőnök

Magyaróvról írják. Schreiner burgenlandi tartományfőnök lemondása után Thullner nezsideri plébánost ültették a tartományi főnöki székbe. A plébános az összeomlás után mindent elkövetett, hogy Nyugatmagyarországból minél nagyobb darabot csatoljanak Ausztriához. A tartományfőnök legutóbbi bécsi ülésén eldicse-

kedett ezzel. Kijelentette, hogy a köztársaság az ő személyének köszönheti, hogy Nyugatmagyarország osztrák megszállás alá került, nélküle az osztrákok sohasem tehetnék volna lábukat magyar területre. Thullner beszéde után szót kért a tiroli tartományfőnök, akit igazságszeretetéért és bátor szókimondásáért becsülnék. Thull-

Kaphat még félárért

inget, kalapot, hártsnyát, nyakkendőt, zsebkendőt, kötött ruhát, szvettet, pulóvert, selyem hártsnyát, iskolai hegedőt, hurokat, solingeni acél árut, zsebkést, ollót, borotvát, hajnyírórt, női kiegészítőket

J. Ragályinál

ner szemébe nézve, egyetlen mondattal válaszolt:

A hazaárulás nálunk soha sem volt érdem!

E kijelentés után a néma csend még inkább növelte a frap-páns jelenet hatását.

Román lapszemle.

A P a t r i a nagyváradi tudósítója a lap „A románok visszarománosítása” problémájával foglalkozik és megállapítja, hogy az illetékes körök nem kezelik ezt a kérdést olyan komolyan, mint ahogy kellene. A nyugati határon — írja — a románosítás apostolainak egész hadseregét kellene összpontosítanunk és ami a legfontosabb, a teljesen elmagyarosodott határmenti román gyermekeket tiszta román vidékekre kellene küldenünk, ahol nemcsak a jótékonykodó intézmények és iskolák, hanem az ucca is román nevelést adna nekik. A cseregyermek mozgalmat intenzívebben kellene művelnünk. A teljesen visszarománosított gyermekek, — ha hazajönnének, működési körükben bizonyára szintén a visszarománosító apostolok sorai-

ba állanának. Ki tudja?...

Az E p o c a -ban C. Joan válaszol a Curenulban megjelent cikkére. Amelyben Romulus Dianu Magyarországnak a francia államban kifejtett sajátságpropagandájáról írt és irigylésre méltónak találta azt. Az Epoca cikkének írója ezzel el-lentében szükségtelenné tartja a sajátpropagandát, amennyiben az új-ágokban megjelent cikkek csak azokra lehetnek befolyással, akik nem vezet politikuskok, tehát akik nem dönthetnek az országok sorsa felett. C. Joan szerint sokkal fontosabb az, hogy a külföld a tényekből, a c s e l e k e d e t e k b ő l ismerjen meg e g y o r s z á g o t. Romániának tehát nem kell pénzt költenie sajátpropagandára — írja — mert a külföld tökéletesen ismer bennünket.

Néhány szatmári kereskedő legujabb reklámötletei

(Szatmár, szept. 25.) New-Yorkban egy kereskedő arra kért engedélyt, hogy engedjék meg neki a kikötőben álló Szabadság szobrot egy kivilágított karkötőrával felékesíteni. A szobor hat emelet magas és női alakot ábrázol, mely kinyújtott karral néz szembe a befutó hajókkal. Képzeltető micsoda reklám lett volna ez az ötletes kereskedőnek, ha a hatóság az engedélyt megadja neki.

Felbuzdulva az amerikai ötleten, néhány szatmári kereskedő már is követte a példát. Mai napig, — mint értesülünk — Szatmáron a következő reklámötletek várnak megvalósításra:

Cseplőpép a városháza tetején.

Paládi Zsiga sorsjegy reklámja a Szamos-hídján. Szöveg: vásároljon sorsjegyet. Biztosan kihúzzák.

Aspirin reklám az adóhivatal tetőzetén. Felírás: Mindent kiizzadni!

Mentőőv az anyakönyvi hivatal címablájára fölött. Szöveg: vegyen mentőövet, mielőtt begugrik.

A gyezmester reklámja a Park fái fölött. A szöveg büszkén hirdeti: le a kalappal.

Egy magánnyomozó-iroda reklámja a szatmári vegyvizsgáló és meteorológiai intézet tetőzetén. Felírás: ki fog derülni.

Dátkus vendéglő reklámja a holdon, holdtölte után. A hold nap-nap után jelzi, hogy mennyire fog.

A tejcsarnok reklámja az égboltozaton pontosan ott, ahol a tejet látható.

Egy autólérakat reklámja a Göncöl székárudján.

Gummisarok reklámja a sarkcsillagon.

Öröklakást hirdető reklám a hidon teli temetőben.

Végül egy virsligyar reklámja a bérkocsistandon hatalmas betűkkel hirdeti: árunk mindig az első volt. (T. i. amikor még az első számút húzták.) Fak-ir.

— **Faplan** szükségletét **M. Weil** paplaniparnál P. Bratianu 7 szám alatt szerezz be. Rendelésnél hivatkozzon erre a hirdetésre s akkor árendéjében is részesül!...

Bizalommal

keresse fel

P á s k u j

43 év óta
fennálló
divatár

üzletét, ahol az őszi és téli időnyre ruhaszükségletét a legelőnyösebben szerezheti be!

Óriási választék!

Gyári árak!

Kesztenbaum

Panaszok a hétről.

A magányosan járó ember hallgat. Csendben járja útját és ha akarja, ha nem, meghallja azt, amit mások beszélnek. Az emberek most sokat beszélnek, sok a panaszkodás, sok a bajuk, tehát csak beszélnek. Járom az utcát, elhallgatom az emberek csendes megszólalását, amely egyszerűen ecseteli ennek a különös Mának jellemrajzát. — Csupa drámai, csupa szomorúság, mintha fojtó hang törne elő a föld mélyéből, amely megremegett az érző ember szívére. A szomorúság ma nem csöndes, néha olyan hangosan jelenik meg két ember ajakán, hogy akkor is meghalljuk, ha nem is figyelünk oda. Az emberek csak panaszkodnak egymásnak. Egyik erről, a másik arról. Mindenki a maga bajáról. A kereslet megcsappant a pénzhány miatt, — a kínáló óriási. A vétel nagyon-nagyon gyenge. Ez az általános panasz úgy az iparos, mint a kereskedői körökben. Mindenki panaszkodik. Különösen sok a panasz mostanában a kiméltlen, drákói adóbehajtások miatt. — De, vajjon ki tudná mindazt felsorolni, hogy mennyi panasz roppen el egy hét alatt. A sok-sok általános panasz közepette egy kis mulatságos jelenet jut most az eszembe, amelynek a napokban egészen akaratlanul egyik szereplője voltam. A Kazinczy uca sarkán állodogáltam és gyönyörködtem az Iparos-Ölthon teljesen újja varázsolt,

nagyszerű épületében, amikor észrevettem, hogy a Zárdából kitóduló ovodás gyermekek egy csoportba verődve bámulják az uttesten levő rácsos-kánál és nagyokat prüszkölnek. A kis polgárok ezen feltűnő viselkedése engem is kíváncsivá tett s közelükbe mentem. Ebben a pillanatban a karomba fogódzott egy ismerős fiúcska és azon melegebben illedelmesen interjút vett tőlem:

— Szerkesztő bácsi, kérem, miért van ez a lyuk ezzel a ráccsal befödve?...

Erre a nem várt kérdésre — nos, mondja csak kedves olvasóm — vajjon mit is válaszolhattam volna egyebet: hát azért fiacskám, hogy az emberek bele ne szédüljenek!... És valóban, — most megvallom — magamban pedig arra gondoltam, hogy tökéletesen igazuk van azoknak a környékbeli kereskedőknek, akik folyton arról panaszkodnak, hogy nem bírják tovább azt a rettenetes bűzt, ami ezekből az elzáró-szelepek nélküli csatornákból kiárad. — Kértem, — nem lehetne-e ezen az idült bajon, a polgárság egészségének megóvása érdekében a lehető leg sürögősebben segíteni?...

Ahhoz az új és valóban csinos környezetéhez egyébként — sem nagyon illik ám ez a förtelmesen veszedelmes illat-ár!... Az a kis bűdösség..., ami ezekből a rosszabb fabrikált kanáliskából szédítően előtör!

Az antiszemita érzelmű Dr. Schlagger Bálint unkollégiális viselkedése a szatmári ügyvédi kamarára elé kerül.

(Szatmár, szept. 24) Akinek csak egyszer is dolga akadt az Igazság palotájában, az minden bizonnyal meggyőződhetett már arról, hogy mostanság ott van a legnagyobb sürgős-forgás. Egy-egy napra, egy-egy bírósághoz majdnem százával vannak beidéztve az ügyes-bajos emberek. Fel- és alperesek, vádlók és vádlottak, tanúk, szakértők, ügyvédek vegyesen sűrűnek-forognak Justitia istenasszony templomának folyóisín. Különösen az ügyvédeknek akadt egy ilyen tárgyalási napon sok szaladgálni valójuk, mert ügyfeleik ügyeiben hol a törvényszéken, hol pedig a járásbíró-

ságon kell ellátniok egy délelőtti folyamán a kitűzött tárgyalásokat. Egy-egy ügyvédnek ilyen tárgyalási napon sokszor öt, hat, sőt sok esetben tíz tárgyalást is el kell látnia s bizony nagyon sokszor megtörténik, hogy amikor a törvényszéken tárgyal, ugyanakkor a járásbírószágon is sorra kerül egy tárgyalása. Ilyenkor azonban az ügyvédi szolidaritás és kollégiális segít a bajon. És ha nincs is az ügyvédek között e tekintetben kimondott megállapodás, azért mégis szinte uzussá vált, hogy az ilyen esetekben egyik ügyvéd a másiknak segítségére van. Az ügyvédeknek ez a dicsőre méltó

posztó és vászon áru házában igen olcsón és még részletre is vásárolhatunk. Román templommal szemben.

tó kollégiális magatartása, no meg a bírák megértő méltánylása teszi és tette eddig lehetővé, hogy egy-egy ügyvéd napoként esetleg tíz tárgyalást is el tud látni, mert amíg — tegyük fel — az ügyvédnek a törvényszéken van dolga s ez alatt a járásbírószágon is rá került a sor, akkor az éppen ott tartózkodó ügyvéd a saját ügyfelének ügyét kéri előbb letárgyalni s az alatt a törvényszéken elfoglalt kollégája is elkészülhet a tárgyalással. Ezzel a figyelemmel sem az ügyvéd, sem az ügyfél nem károsodik meg, de még csak az igazságszolgáltatás ügymenetén sem eshetik semmiféle csorba, mert hiszen igazán mellékes, hogy melyik ügy lesz előbb letárgyalva.

Ezek előre bocsátása után most már világosan áll előttünk az a kivívó eset, amely a napokban történt a szatmári járásbírószágon s amelynek szereplő főhőse, az antiszemita érzelméről közismert Dr. Schlagger Bálint ügyvéd volt. Az unkollégiális ezen jellemző példája eddig egyedül áll a maga nemében s jogász körökben épp nem ezért a legnagyobb megütközéssel tárgyalják az esetet, amelyet — értesülésünk szerint — Dr. Borghida József ügyvéd, akivel szemben ez a páratlan unkollégiális Dr. Schlagger részéről bevezetett, — állítólag az ügyvédi kamara elé fog terjesztetni. Az eset egyébként a következő:

Dr. Scheffler Ferencznek, a Szatmáron jól ismert theológiai tanárnak — annak idején a Szamos sokat írt róla — a napokban valami női fülbevalóra, vagy karkötőre adott 20%-os kölcsön ügyéről volt szó a szatmári járásbírószágon, amelyen a személyesen megjelent tanár urat Dr. Schlagger Bálint ügyvéd képviselte, míg az ellenfélnek ügyvédje Dr. Borgida József ügyvéd volt. Történetesen úgy adódott, hogy a tárgyalás megkezdésekor Dr. Borgida József ügyvédnek éppen a törvényszéken kellett tárgyalnia s így nem jöhetett le az elővett Dr. Scheffler félé tárgyalásra. A tárgyalást azonban Dr. Schlagger Bálint, a tárgyalást vezető bíró kijelentése szerint: — Dr. Schlagger ügyvéd ur nem akar várni — még is megtartatta és az ellenfél távollétében, — aki jogi képviselője után szaladgált — megkezdte a tanukihallgatását. Az egész tárgyalás egyébként az egyik fél jogi képviselője nélkül zajlott le.

Dr. Borgida József ezen unkollégiális ügyvédi magatartás miatt — miut már említettük, — panasszal fordult a szatmári ügyvédi kamarához s annak döntése elé most óriási érdeklődéssel tekint Szatmár egész jogász társadalma. Fiat lux

Villanyvilágítási

berendezéseket és javításokat pontosan és olcsón szerel

TOKODY

villanyvilágítási vállalata Uránia alatt. Telefon: 182.

Csillárok, égők, rádiókatrészecskék, hangszórók stb. beszerzési áron kaphatók.

— Olcsó, tartós, szép cipők P a l á d i n á l Törvényszékekkel szemben.

Tudja azt ma már nagyon jól A város apraja, nagyja.

Hogy Klein Zoltánaszövetet, Selymet igen olcsón adja!

— Új helyiségben a Spitz Béla cég. A Spitz Béla divat-áru cég új üzlethelyisége valószínűleg szenczi Szatmárnak. A teljesen átalakított épület sarküzetének hatalmas kirakatai előtt állandóan nagy tömeg áll és gyönyörködik a szinte művészi ízléssel berendezett kirakatokban. Olyan is az üzlet impozáns portálja, mint egy értékes és érdekesen artistikus tárlat. Szébbnél-szebb női divatelmék keltenek feltűnést és nem akad sétáló, aki frappirozva ne lenne a pompás kirakatok előtt. A Spitz Béla új üzlethelyisége látványosságzámba megy és a régi jóhírnevének megőrzése mellett továbbra is szolid, megbízható cég maradt. Ennek tulajdonítható, hogy új üzlethelyiségében nemcsak a régi vevőközönség keresi fel, hanem egészen új és tekintélyes vásárlókörre keletkezett szolid árai és kipróbáltan elsőrendű áruai miatt. Bizonyos, hogy a Spitz Béla cég új helyiségében örvedetesen új fejlődési periódusba lépett.

— Halálozás. Öszinte részvételt értesültünk, hogy Melchner József, szatmári nagykereskedő neje, szül. Klein Rella hosszú és kínos szenvedés után, 45 éves korában, 25 évi boldog házasság után elhunyt. A megboldogult valóságos mintaképe volt a hűséges hitvestársnak, a rajongó és esanyának aki csak családjának élt. Páratlan jószívűsége a szegények körében örökre felejtethetetlen marad. Halálát édes anyja, férje és két gyermeke: Sándor és Kató, azonkívül fivére, dr. Klein Alfréd orvos gyászolja. Temetése az elmúlt hétfőn ment végbe őszinte részvét mellett.

Orthopäd cipők orvosi rendeletre KLÁNICZÁNÁL

Hirdessen a „Hétfői Friss Ujság”-ban

Okvetlen olvassa el a „Hétfői Friss Ujság” jövő heti szenczi számát.

Apolló

Hétfőn,
Az égő határ
Olga Tschehova világlágere

Urania

Hétfőn, kedden
Tom Mix előre
Izgalmas cow-boy dráma.

„Sterling“
cipőcrém az előkelő világ
cipőcrémje...

Kályhák

minden színben raktáron. Javításokat szakszerűen és olcsón vállal

Berger Adolf

kályhámester Calea Traian (v. Attila u.) 9 szám.

FEDJE HÁZÁT

Muschong terőcsereppel

Tartós,

Olcsó,

Könnyű.

Gyár:

Muschong J. & Co.

LUGOJ

Mű és Sima örlést garantált minőségben és olajsajtoltat a legolcsóbban végez a

László malom

Telefon: 390.

Olcsó és tartós cipőket

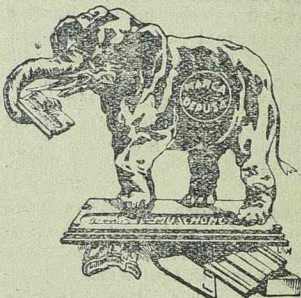
készít

Fábián István

cipész

Strada Mihai Viteazul (v. Rákóczy u.) 27.

Egy tanuló fizetéssel felvétetik

Mielőtt őszi és téli ruha szükségletét beszerezné, el ne mulassza

LOVÁSZ

angol szövetek különlegességi raktárát megtekinteni. Előnyös fizetési feltételek. Piata Bratianu 2 szám alatt az udvarban.

Chevrolet

csukott és nyitott **hathengeres személyautó** **lok** és teherautó **autóbusz** és **teherkocsik** részére.

Olcsó, erős, nagyon tartós és szép kiviteli autók,

46 lóerős Buick motorral.

Alkatrészek Chevrolet autókhoz állandóan raktáron.

Nóra Rádiók

a legjobb német készülékek és hangszórók.

Akkumulátorok

fűtő és anód akkumulátorok.

Kerékpárok

legjobb gyártmányuk már 3500 leiert kaphatók:

Melchner József és Társa

Automobil, Rádió és Műszaki vállalat Satumare, P. Bratianu (Deák-tér) 6. Telefon: 362.

Hajnalban kitűnő

korhelylevés

kapható a

„METROPOL“

kávéházban

Str. Crisan (v. Farkas Antal uca)

Legszebb Perzsa szőnyegek, legjobb angol gyapjú fonalak legelőnyösebben

őzv. Friedmann Jenőné-nél (Ösztreicher palota)

Halmes fogászati műterem

Satu-Mare

Verbőczy uca 11. (Kath.

Legényegylettel szemben)

Készít: műfogakat, arany fogkoronákat és fogtöméseket.

A „Victória“

kávéházban minden este **Horváth Jancsi** hírneves cigányprimás kitűnő zenekarával muzsikál.

Tevjovits József

vizumoztatási irodája

Dácia udvar

Gyorsan, pontosan és olcsón teljesíti megbízatásait

Első

Nagykarolyi

Műgőzmalom

szatmári cseretelepe.

Telefonszám: 39.

Élő és művirág

koszoruk már 40 leitől. Ujdívat ruskus koszoruk már 100-leitől. Különböző alkalmi díszítések és szálas virágok, koszorú-szalag különlegességben nagy választék és jutányos árak! Vidékre nagyobb rendelés esetén viszonteladónak 20% kedvezmény. **BEREY KÁROLYNÉ**, virágüzlet, Satu-Mare, Str. Stefan cel Mare, (v. Kazinczy u.) 11.

Utleveleket

legolcsóbban, leggyorsabban vizumoztat

Lebovics Izidor

futáriróddája Bul. Basarabilor (v. Batthiányi u.) 1. szám.

Az új iskolai évre

bevásárlásait

legelőnyösebben

a 38 éve fennálló

Mertz József

cégnél eszközölheti.

Varrógép

Részletre is! Gritzer.

Keresztesi Zsigmond

műszerész Str. Mih. Viteazul (Rákóczy u.) 38. sz. a. irógép, varrógép, kerékpár és bármilyen műszaki gép speciális javítását vállalja. Nagy javító műhely!

Schwartz Jenő

könyv és papirkereskedő

Postával szemben

Képeslapokban specialista!

Figyelem!

Ne dobja el magától a szerencséjét!

Bozga László ur a mi szerencsés tagunk, ki a „ROMANIA“ által kibocsájtott kedvezményes bevásárlási könyvecske 28661 számával az 1929. szeptemberi sorsolásnál 4000 Lei-t, azaz négyezer Lei-t nyert. Akarják Önök is, hogy részt vegyene ezekben a sorsolásokban:

Kérjen a bevásárlási üzletének tulajdonosától egy „ROMANIA“ bevásárlási könyvecskét, amely a következő előnyöket biztosítja az Ön számára:

a) Részt vehet a havi sorsolásoknál, melyet minden hónapban Szatmár és környéke részére külön tartatnak. A kisorsolt összeg felvételéhez csak akkor jogosult, ha a könyvecskéjében legalább 80 Lei értékű bélyeg van beragasztva.

Elszejéig minden vásárlásánál vegye igénybe könyvecskéjét, mert az októberi sorsolás közeledik.

b) Olcsón (kedvezményesen) vásárolhatja minden szükségleteit (u. m. élelmiszert, ruhát, fát stb.) a bevásárlási könyvecskéjében felsorolt kereskedőknél.

Amíg az iparos és a kereskedő pihen, — dolgozik helyettük a reklám.

Legujabb!

Masque-film ránc-simító arcpakolás. Tökéletes és természetes színű hajfestés. Tartós szemöldök és szempillafestés. Szemöldök formálás, vizondolálás stb.

ROBELLA

kozmetika és hölgyfodrászat Satu-Mare, P. Bratianu 6. l. m. Tel. 27.

Értesítés!!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Plaszl** féle étterem és borozót átvettém és kedves vendégeimnek kitűnő házi konyhával és jó boraimmal állok rendelkezésre. Abonenseket úgy kihordásra, mint étteremben igen jutányos árban fogadok el. Szíves pártfogást kérve tisztelettel:

Ráoz József

a Cégényi féle étterem volt főpincére.

Gobelinek,

perzsa,

kelim,

mozaikok legolcsóbban **GUTTMANNAL**

Deák tér 2.

720-as benzín

A Str. Horla (volt Károlyi kő) 8. szám alatti telephelyen előt felállított legmodernebb automatikus benzintöltő állomásokon mindenkor legolcsóbban kapható.

Ejjei szolgálat

Vas és Vasárnap behozatalt r. t. Lincoln FORD Fordson osztálya

Iskolai egyenruhák, férfi és fiú felöltők, öltönyök

legolcsóbb beszerzési forrása

Ifj.

Weisz Ignátz

posztó és ruhaárúháza a Csizmadia szín alatt.

Szatmár legrégibb és legolcsóbb vászon, szövet és szőnyeg üzlete:

Rosenfeld Miksa cég

Alapítva: 1877.

Tractor, oséplő, autómalom és mezőgazdasági gépek javítását Calea Traian (Atilla u.) 12. szám alatti modern és motorikus erőre berendezett gépjárató műhelyemben olcsón és szakszerűen vállalom **Illyés Sándor** vasesztergályos és géplakatos

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtóján Satu-Mare.